

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Felére	24 K
Negyedévre	12 K
Egy hónapra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zépolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 20. szám.

Csütörtök, január 24.

Czernin külügyminiszter békebeszéde.

Bécs, jan. 24. Az osztrák delegáció külügyi albizottságának mai ülésén Czernin gróf külügyminiszter nagy békebeszédet mondott, amelyben megállapította, hogy *a békének nincs döntő akadályja, Wilson feltételeinek nagy részét elfogadja és tárgyalásra hívja fel Amerikát.*

Beszédének elején ismételtén kijelenti, hogy egyetlen négyszögmetert, egyetlen fillért sem követelünk Oroszországtól és ha Oroszország — mint lát-szik — ugyanerre az álláspontra helyezkedik, úgy a békének létre kell jönnie.

Hangsúlyozza, hogy nincs alapja annak a pesszimisztikus feltevésnek, hogy a béke meg fog hiúsulni. Megállapítja, hogy az eddigi tárgyalások folyamán két nagy nehézség észlelhető. Az egyik az, hogy tulajdonképpen négy új orosz birodalommal tárgyalunk, közöttük Oroszországgal és Ukrajnával közvetlenül, Finnországgal és a Kaukázussal pedig közvetve. A másik nehézség az a véleménykülönbség, amely Németország és a pétervári kormány között az orosz nép önrendelkezési jogának értelmezése körül fennforog. Németország azon az állásponton van, hogy nem kíván területnagyságát Oroszország rovására, de azt a felfogást vallja, hogy a megszállott területek mostani községi képviselőtestületei a népakarat előzetes megnyilvánulásának tekintendők és ezután kell majd bekövetkeznie a népszavazásnak.

Czernin szerint mindkét kérdésben a középutat kell keresni és ha Oroszországgal egyszer békét kötöttünk, akkor az általános békét már nem lehet sokáig megakadályozni a nyugati hatalmak államférfiainak minden erőfeszítése dacára sem.

Hosszasan foglalkozott a külügyminiszter Wilson békeajánlatával és megállapítja, hogy Wilson legutóbbi javaslataiban jelentékeny közeledést talál a magyar-osztrák állásponthoz. Egyes pontokhoz nagy örömmel hozzájárulna, amennyiben azonban Wilson javaslatai szövetségeseinkre vonatkoznak, kijelenti, hogy a szövetségi hűségnek megfelelően szövetségeseink védelmezésére a legvégsőkig el vagyunk szánva.

Wilson, amikor a tengerek szabadságáról beszélt, valamennyiünk szívéből beszélt.

A jövőbeli gazdasági háborúra vonatkozóan annyira okos és annyira megfelel kívánságainknak az, amit Wilson mondott, hogy ehhez nem kell semmit hozzáfűzni.

Megállapítja, hogy az általános leszereléssel kapcsolatban Wilson által tett kijelentések teljesen megfelelnek annak, amit ő erről a kérdéstről legutóbbi budapesti beszédében elmondott.

Felhívja Wilson, használja fel az alkalmat arra, hogy szövetségesei a maguk részéről fejtsék ki azokat a feltételeket, amelyek mellett hajlandók tárgyalni.

Megállapítja, hogy Olaszország a háboru előtt egy lövés nélkül nagy területi nyereségre tehetett volna szert és ezt nem fogadta el, ellenben beavatkozott a háboruba csak azért, hogy az előnyt, amit egyszer megszerezhetett volna magának, örökre elveszítse.

Végül ami Wilson feltételeinek legutolsó, 13-ik pontját illeti, kijelenti, hogy a független lengyel állam gondolatának hívei vagyunk és ebben az egy pontban hamar megegyezhetünk.

Az ő nézetei Wilson nézeteivel nemcsak a nagy elvekben egyeznek meg, hanem felfogásuk több konkrét békekérdésben is közeledik. Ami eltérések megmaradtak, nem látszanak oly nagyoknak, hogy ezekről a pontokról való tárgyalás ne vezethetne közeledésre.

Felszólítja Amerikát, hogy miután Amerika és a monarchia érdekei legkevésbé vannak egymással ellentétben, közelfekvővé teszi azt a mérlegelést, hogy a két hatalom közt történő eszmecsere nem lehetne-e kiindulópontja egy békés megnyilatkozásnak mindazon államok között, amelyek még nem kezdtek a békéről tárgyalni.

Beszéde befejezésekként ezeket mondotta: Olyan béke kell nekünk, mely könnyít lakosságunk nehéz helyzetén. Ha azonban kikényszerítjük, hogy fejvesztetten kössön meg az egyezséget, ha önk el akarják rontani a békét, akkor igenis logikus, hogy beszédekkel és strájkokkal szorítsanak bennünket. Örültség azonban hátbatámadni akkor, amikor mi ugyanezt akarjuk, mit a monarchia többsége, az annekszió és kárpotlás nélküli békét. Vagy megbiznak bennem, hogy tovább vezessem a tárgyalásokat és akkor segítségemre kell lenniök, vagy nem biznak meg és akkor meg kell buktatniok. Ezért felveti a bizalmi kérdést és ha a többség ellene van, le fogja belőle vonni a konzekvenciákat. Vagy segítenek, vagy meg kell buktatniok, harmadik lehetőség nincs.

Bécs, január 24. Czernin gróf beszédének a pártok körében óriási hatása volt, az elragadtatás és lelkesedés hangján szólottak beszédéről mindenfelé. A csehek viszont annál élesebb ellenzéssel fogadták. A német pártok szerint feltétlenül válaszolni fognak Czernin beszédére, különösen Amerika lesz kénytelen felelni rá mielőbb.

Kitört az orosz—román háború.

Szófia, jan. 24. Habadag északdobrudzsai városból jelentik jan. 23-ról a következő táviratot:

Az orosz—román viszony feszült. Kisebb orosz—román egységek összekötése után nagy csapatosztagok közt is megkezdődött a harc.

E pillanatban a világ tanuja lehet a szövetségeseink között kitört új háborúnak.

Annak következtében, hogy a román hadsereg hatalmába akarta keríteni a 9-ik és a 10-ik hadosztály, negyedik szibériai hadtest municióját, három nap óta Galactól délnyugatra, a Pruth között legelkeseredettebb harc folyik. Mindkét fél ágyúkkal és monitorokkal harcol. A román csapatok erősítéseket kaptak.

Egy orosz dandár csapatai, hogy a románok kezébe ne kerüljenek, a fegyverszünetben megjelölt demarkációs vonalon belül (vagyis nálunk) keresnek menedéket, tréningeket, municiójukat beszolgáltattva nekünk.

Az orosz hadtest többi csapatai támogatásra várva folytatja a esatát a román haderőkkel.

Kombináció az új kabinetről.

Budapest, jan. 24. „Az Est” mai száma jelenti:

A tegnapi minsztertanács döntő jelentőségű volt a válság megoldása szempontjából. A Wekerle által tervezett új párt programja kész és ahhoz a király hozzájárult.

A katonai kérdések tekintetében a kormány biztosítani kívánja a magyar hadsereget, magyar vezényleti és szolgálati nyelvet, a kérdés megoldását azonban a háboru utánra halasztják. Addig is Wekerle tanácskozásokat folytat e tárgyban a hadügyminszterrel.

„Az Est” szerint az új kabinet a következőképpen alakul meg:

Miniszterelnök: Wekerle Sándor,
Belügy: Tóth János, vagy Hadik gróf,
Pénzügy: Popovics Sándor,
Kultusz: Apponyi Albert gróf,
Igazságügy: Grecsák Károly,
Honvédelmi: Szurmay Sándor báró,
Kereskedelmi: Szerényi József,
Földmívelésügyi még bizonytalan, Ófelsége szeméje körüli: Zichy Aladár gróf,
Átmenetgazdasági: Földes Béla,
Választójogi: Vázsonyi Vimos dr.,
Népjóléti (szociális): Batthyány Tivadar gróf,
Közlekedésügyi: Windischrätz Lajos herceg.

A „Magyar Tudósító” megeafolja azt a hirt, mintha Wekerle bárkinek is felajánlotta volna a belügyi tárcát.

A politika hirei.

Minisztertanács.

Budapest, jan. 24. Tegnap délután négy órakor Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja megjelent. Apponyi Albert grófot, aki betegségéből felépülve megjelent a minisztertanácson, melegen üdvözölték. Hadik János gróf helyett a közlemezési ügyek referálásánál Nagy Ferenc volt jelen.

A minisztertanács, amelyen folyó ügyeket tárgyaltak, este nyolc órakor ért véget.

Wekerle tanácskozása.

Budapest, jan. 24. Wekerle Sándor tegnap délelőtt Bécsből visszaérkezve meglátogatta Apponyi Albertet, akivel hosszasan tanácskozott.

A király előtt.

Bécs, jan. 24. Öfelsége a király tegnap meghallgatta a szokásos előterjesztéseket. Tisza István grófot és Jankovich Béla volt kultuszminisztert külön kihallgatáson fogadta.

A kabinet rekonstrukciója.

Budapest, jan. 24. A kabinet rekonstrukciója kérdésében jól informált helyen úgy tudják, hogy Windischgrätz Lajos hercegnek közlemezési ügyi miniszterre való kinevezése a napokban valóban megtörténik. Államtitkárrá egy magasrangú katona lesz kiszemelve.

A belügyi tárcát Wekerle Bécsből hazaérkezve felajánlotta Tóth Jánosnak, aki azonban hivatkozással Apponyival való barátságára, a meghívást visszautasította.

Wekerle ezután Palugyay államtitkárnak ajánlotta fel a belügyminiszterséget, de az alkotmánypart tiltakozott ellene. Végül a közlemezési hivatal éléről távozó gróf Hadik Jánost hívta meg Wekerle a belügyminiszterségre. Jekelfalussyt is kombinálják a belügyminiszterségre. Döntés még eddig nincs.

A földmivelési tárcát Serényi Béla gróf veszi át. Kereskedelemügyi miniszter Szterényi József lesz.

A választójogi javaslat tárgyalása csak a kabinet rekonstrukciója után következik be.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, január 23.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

OLASZ HARCTÉR:

A tüzérségi tevékenység a Brenta mindkét oldalán élénk volt.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, január 23.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht ironörökös hadserege: A tüzharc a délután folyamán csaknem az egész flandriai arcvonalon fokozódott. A Scarpetól délre is újból feléledt a harci tevékenység. St. Quentin mellett számos sikeresen végrehajtott felderítésből foglyokat szállítottunk be.

A német ironörökös hadserege: Douaitól északra és Avocourtól északkeletre franciák erős tüzharc után előtörték. Az ellenséget heves közelharcban visszavertük.

Malencourtól keletre gyalogsági osztagaink benyomultak az ellenséges árkokba és foglyokkal tértek vissza.

Beaumont és Ornes között a tüzérségi tevékenység este erősödött.

KELETI HARCTÉR:

Nincs ujság.

MACEDON ARCVONAL:

A helyzet változatlan.

OLASZ HARCTÉR:

Brenta mindkét oldalán tüzérségi harcok.

Ludendorff.

A Szociális Misszió évi jelentése.

(Folytatás.)

A gyenge és vérszegény iskolás gyermekek szünidei kitelepítése.

Társulatunk 1916. évi június hó 21-én tartott közgyűlésén a napközi otthon létesítésével egyidejűleg határozta el azt is, hogy 40 vérszegény gyenge gyermeket a krassó-szörényi hegyekben lévő Stájerlakra kitelepít, hogy ott az egészséges hegyi levegőben sok mozgás és bőséges táplálkozás mellett, megerősödjenek.

A kitelepítendő gyermekek, akik a jelentkezők közül gondos és lelkiismeretes orvosi vizsgálat alapján lettek kiválasztva, 1916. évi július hó 15-én indultak Stájerlakra Melzer Róza állami óvónő és Kiss Mária állami tanítónő vezetése alatt két gondozónővel és egy szakácsnővel.

A kereskedelemügyi miniszter az utazásra kedvezményes vasúti jegyeket engedélyezett, a máv. temesvári üzletvezetősége pedig egy közvetlen kocsit bocsájtott rendelkezésünkre, mely a gyermekeket ászállás nélkül vitte Nagybecskerekre, Oraviczáig és ugyanígy hozta vissza.

A gyermekeknek és podgyászoknak az aninai állomástól Stájerlakig való fuvarozását az osztrák-magyar államvasutak uradalmának stájerlakai erdőhivatala, uradalmi fogatokkal, mérsékelt fuvardíjjal végeztette.

A gyermekek az utra egy-egy csomag étellel vitték ebédre, reggelit pedig már előre rendeltünk részökre, úgy hogy amint Verseczen a vonat megállott, már hozták nekik a meleg tejet és kenyert.

Az aninai állomáson kedves meglepetés várta kis csapatunkat, ugyanis a stájerlakai és aninai tantestület az állomáshoz kivonult és meleg szavakkal, dallal és apró ajándékkal fogadta gyermekeinket.

Az elhelyezés a stájerlakai állami iskola tágas és egészséges termeiben történt, amelyeket elő-

zetes kérésünkre Krassó-Szörényvármegye tanfelügyelője készséggel bocsájtott rendelkezésünkre.

Az iskolaépületben gyermekeinket újabb öröm várta: Horváth Lajosné, az állami iskola igazgatónője és Stájerlak jószívű hölgyei jó uzsonnát készítettek a kis utasoknak.

Hogy a kitelepítés a kezdet szokásos nehézségei és a háborús állapotok okozta bajok dacára is lehetséges volt, ezt nagyrészt Stájerlak község hatóságai és intelligenciája támogatásának köszönhetjük.

Ugyanis Gedeon Ferenc községi főjegyző a szükséges agyakat a közönség körében gyűjtötte össze; (az ágyneműt mi küldtük a gyermekekkel). Horváth Lajosné, az állami iskola igazgatónője pedig amellelt, hogy saját konyháját átengedte, gondos háziasszonyi figyelemmel támogatta a telep vezetőit nehéz munkájukban és meleg szeretettel vett részt a gyermekek gondozásában.

Dr. Guhr bányorvos szintén igen nagy szolgálatakat teljesített, mert rendkívüli elfoglaltsága mellett is készségesen elvállalta a gyermekek egészségügyi felügyeletét.

A nyaralótelep igazgatósága pedig azzal támogatta a gyermekek üdülését, hogy hetenként kétszer engedélyezett azoknak ingyen fürdőt.

A gyermekek üdülése a magaslati friss levegőben való tartózkodásban, az erdőben és réteken való sétából állott. A síksághoz szokott gyermekek ugyancsak élvezték a hegyvidéket, emellett még oktatásban is részesültek, amely azonban szakértő pedagógusok által gondosan összeállított terv szerinti, oly módon történt, hogy az szinte szórakozás számba maradt.

A legfőbb gondot a gyermekek rendszeres és bőséges táplálására fordítottuk, mert a tiszta magaslati levegő alaposan fokozta étvágyukat.

Stájerlakon élelmiszerekben nincs bőség, amiért is kenyérisztól kezdve, mindent innen szállítottunk a telepünkre, hetenként annyi főzeléket, amennyire szükség volt, zsirt, tojást, cukrot mindent, csak a húst és a jó hegyi zamatot tejet szereztük be Stájerlakon.

A gyermekek 32 napot töltöttek ezen az egészséges, szép helyen és amint az eredmény igazolja, a nyaralás javukra vált, mert az orvosiilag kiválóított gyenge és vérszegény gyermekek viruló színben, testben meggyarapodva, vidám életkedvben, megedzve, tehát olyan állapotban kerültek haza, — hogy az itthoni éghajlat kedvezőtlenebb viszonyait és az iskolai munkát testi fejlődésükre való hátrány nélkül bírtak elviselni.

A társulat tehát megelégedéssel állapíthatja meg, hogy a beteges és vérszegény gyermekek kitelepítésére irányuló kísérlete, a háborús viszonyok által okozott igen súlyos nehézségek mellett is, minden tekintetben sikerült.

Az anyagi nehézségeken szinte gondviselészerűen emelte át az egyesületet a közönség segítő készsége és nagylelkűsége, mert mintha csak valamely titkos parancsként jutott volna az emberek lelkébe a jövőendő nemzedék gondozásának hazafias feladata, egyetlen hírlapi felszólításra szinte vetélkedett benne, hogy társulatunk gyermekvédelmi akcióját támogassák. Csakis így vált lehetővé, hogy a nyomasztó drágaság mellett is képesek voltunk a gyermekek minden tekintetben bőségesen és kifogástalanul ellátni, sőt az adakozásokból megjelentékeny fölöslegünk is maradt, amelyet további gyermekvédelmi célokra fordíthatunk.

A kitelepítés összes költsége 2290 korona 7 fillér volt, ehhez az ös-zeghez a tehetősebb szülők hozzájárultak összesen 639 koronával, úgy hogy ezen összeget levonva a gyűjtött összegből, saját vagyonunkból 1651 korona 7 fillért költöttünk a kitelepítésre.

A gyermekvédelmi torontálmezei fiókja volt az első, mely készségesen ragadta meg az alkalmat, hogy a gyermekvédelem gyakorlati céljait megvalósítani segítsen és tökélegyónának egész évi kamatait bocsátotta rendelkezésünkre. Ugyancsak sietett a helybeli Patronage egyesület és az Iskola Gyermekbarát egyesület is hozzájárulni gyermekvédelmi akciónk költségeihez.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Csütörtökön, 1918. évi január hó 24-én két előadás: délután 5 és fél 9 órakor, rendes helyarok mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel

A lidércnyomás.

Életkép 4 felvonásban. — A főszerepet játssza a bájos Stella Harf.

Uj háborus képek.

Uj háborus képek.

MODERN MOZI

TELEFONSZAM 312 es 47.

Pénteken, 1917. évi január hó 25-ikén:

A szerelem

Dráma 3 részben.

Az örökös

Gyönyörű életkép 3 felvonásban.

— Előadások: 5 és fél 9 órákor. —

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K, zsölye 150 K, I. hely 1-0 K, II hely 1- K, III. hely 60 fillér.

Magáévá tette az ügyet a Torontalmegyei Közművelődési Egyesület is, önként felajánlva anyagi hozzájárulását.

Hasonló jóindulatot tapasztaltunk a hatóságoknál is ügyünk iránt, kivált a főszolgabírók és jegyzők körében, de különösen lelkes buzgóságot fejtett ki Nagybecskerek város rendőrkapitánya, aki igen tekintélyes összeget gyűjtött az egyesület gyermekvédelmi céljaira. Igen helyes és gyakorlatias módon támogatta a kitelepítés ügyét Radonics alibunári főszolgabíró, aki a bőségben élő parasztnál élelmiszereket gyűjtött és ezúton nagymennyiségű tojást és turót juttatott az üdülő gyermekek konyhájára.

Ezen siker által felbuzdítva és azt tapasztalva, hogy úgy az egyesületek, valamint a testületek, hatóságok és a közönség mily szívesen támogatják a gyermekek védelmének ügyét, társulatunk a kezdet nehézségein túlesve és a gyakorlati tapasztalatokon okulva, bátrabban és még buzgóbban lát hozzá ahhoz a munkához, mely a legszegényebb néposztály egészségügyi védelmét szélesebb alapokon szervezni tervezi.

A szerencsés kezdet sikere fölötti örömmel egyenlő mértékben tölti el szívünket a hála azok iránt, akik a szép eredményt bármi módon elősegíteni igyekeztek és támogatásukkal megkönnyítették nekünk a tevékenységet azon a működési téren, amelyen szociális munkánkat, a jelenlegi viszonyok között a leg-sikeresebben és a nemzet jövőjére való legközvetlenebb hatással érvényesíthetjük.

Különös elismeréssel és köszönettel tartozunk azonban Melzer Róza állami óvónőnek és Kiss Mária állami tanítónőnek, akik teljesen díjtalanul és csupán ideális ember-szeretetből a munkának legnehezebb részére vállalkoztak és a kitelepítés gazdasági és pedagógiai teendőit oly avatottsággal, szakértelemmel és odaadó buzgósággal látták el, hogy a gyakorlati sikernek bizonyára igen nagy részét nekik kell tulajdonítanunk.

Hat hétre tervezett kitelepítésünket tíz nappal meg kellett rövidítenünk, mert Stájerlak községben a vörheny járványszerűen lépett fel, így sietve hoztuk haza gyermekeinket anélkül, hogy megbetegedés történt volna. Egyáltalában semmi betegség nem volt a gyermekek között és a pontos lemérések 2-3 kilo súlygyarapodást mutattak, de volt 4, sőt 5 kilo súlygyarapodás is.

(Folytatjuk.)

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól dé. u. 9 óráig.

Katonaotthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

HIREK

Az új hadikártya.

Hadvezéreink a kártyasztalon.

Nagybecskerek, jan. 24.

A kifogyhatatlan leleményű m. kir. Honvédelmi miniszterium Hadségélyző Hivatala érdekes s egyúttal kellemes meglepetésben részesítette a harminckét levelű bibliát forgató magyar közönséget. Új hadikártyát adott ki; a régi avult mintájú alakok helyett a központi hatalmak uraikodói, híresebb és közkedvelt fővezéreivel kerültek a magyar bibliára. Hogyha kiinn a fronton nem láthatjuk viaskodni a nagy vezéreket, legalább a kávéházi asztalon élvezhessük József főherceg és Kövess tábornagy díszes felvonulását, többi nevesebb társaival.

Kövess kezdi egyébként a figurák díszes sorozatát kártyarang szerint; ő ugyanis a makk alsó; Szurmay a zöld, Rohr a tökk és Boroevics a piros alsó; a felsők közül Arz a makk, Jenő főherceg a zöld, Conrad a tökk és a népszerű József főherceg (nemzetiszinü szalaggal a vállán) a piros filkó. A királyok pompás, hü hasonmásban természetesen lóháton vonulnak fel. A bolgár cár tipikus alakja a makk király: nyomban utána délcegen lovgol mint a zöld király a német császár, a szultán ősz szakálával a tökk király és Károly király, Szt. István palástjával mint vörös király fog bizonyára sok játékost szerencséjével meghódítani. A tökk ász az új közös címerrel és előtte a honvéddel sikerült ötlet; a piros ász az Isonzót védő honvédet ábrázolja; a zöld ászon a Romániába diadalmasan vonuló baka látható, míg a makk ászon orosz határon egy baka melegszi lángban égő tűz mellett.

És a többi tizenhat lapon is meg van örökítve a háborúnak minden egyes fájdalmas és dicsőséges momentuma. Talán a hadikártya hátlapja a legsikerültebb. A háborúból hazavonuló baka fájdalmas arca sok mindent elárul. Csak rá kell nézni Kober Leó főhadnagy kitünő rajzára. Mi mindent tud maj elmondani hős bakánk; menyit szenvedett, türt és áldozott a hazáért, hogy most végre, talán már holnap hazatérhessen várva-váró övéihez...

Addig is, míg ez a nagy ünnep elérkezik, szerezzén be minden magyar kártyás legalább egy csomag hadikártyát, melynek ára négy korona. Ezúttal jót cselekszünk. *A befolyt jövedelem az elesett honvédek özvegyeinek és árvaiknak alapját fogja gyarapítani.*

A betiltott Berliner Tageblatt Budapestről jelentett tudósítónk: Berlini jelentés szerint a főbizottság tegnap valamennyi párt hozzájárulásával határozatot hozott, amelyben felszólítják a kancellárt, hogy a Berliner Tageblatt megjelenésének betiltását vonassa vissza. Később érkezett berlini jelentés szerint a lap megjelenését újra megengedték.

Kiüntetés. Mint a hivatalos lap tegnapi száma közli, a király dr. Milassin Kalman főügyészi helyettesi címmel és jelleggel felruházott pancsovai ügyésznek a háborúval kapcsolatban teljesített buzgó és különösen hasznos szolgálatai elismerésül a II. osztályú polgári hadiérdemkeresztet adományozta.

A vármegye hadikölcsönjegyzése. A tegnapi közgyűlésen a vármegye alispánja bejelentette, hogy a VII. hadikölcsön kibocsajtása alkalmával a törvényhatóság részéről összesen 1.000.000 koronát jegyzett, felerészben a gyámpénztári kezelésben levő árwapénzekből kumulatív jegyzéssel, felerészben pedig azon alapok terhére, amelyek a törvényhatósági bizottság mult közgyűlése alkalmából a szabad tengeri vásárlások után befolyt jutalékokból létesítették. A közgyűlés az alispán bejelentését egyhangulag tudomásul vette.

A zsablya—aradii Tiszahid. Jankó Ágoston alispán a törvényhatósági bizottság tegnapi ülésén bejelentette, hogy a hadvezetőség által 1915-ben a Nagybecskerek—Zsablya törvényhatósági uton levő tiszai átkelésnél épített ideiglenes hadihídát a hadügyminiszter rendelkezésére a temesvári katonai parancsnokság a két vármegyének megvételre felajánlotta. A hadügyminiszteri kiküldött kijelentette, hogy az 1,018.000 korona költséggel épített hídát a hadügyminiszter kész a két törvényhatóságnak 500.000 korona térítés ellenében átengedni. Az alispán az utalap helyzetét tekintve és szem előtt tartva azt, hogy a szőbanforgó híd 1600 méter hosszú és tisztán fenyőfából épült, az átvételt a nagy fenntartási költségekre való tekintettel a törvényhatósági bizottságnak nem javasolja. Egyúttal azonban a törvényhatóság kifejezést adott annak a nézetnek, hogy nem ellenzi, ha a híd nál közvetlenül érdekelte községek a bácsmezei oldalon levő azonos érdekeltsgü községekkel egy közös csoportba alakulva a hídát vámszedési jog egyidejű kérelmezése mellett átveszik. A törvényhatósági bizottság utasította az alispánt, hogy a községeket erről értesítse és a tárgyalásokat addig is míg az érdekeltsg megalkul, saját hatáskörében vezesse.

Megjött a rendelet a dohányjegyről. A pénzügyigazgatóságok rendeletet kaptak, hogy vegyék fontolóra és indítsák meg azonnal a tárgyalást a közigazgatási hatóságokkal aziránt, vajjon a dohányjegrendszer behozatala nem lenne e célirányos. Megjegyzi a rendeletben a miniszter, hogy a jegrendszer, amelynek végrehajtása és ellenőrzése a közigazgatási hatóságot terheli, leginkább a kisebb községekben vált be eddig, vagyis ott, ahol végrehajtása túlnagy munkával nem jár. — Nagybecskereken tehát aligha fogják a jegrendszert behozni, mert itt a vele járó munkára nem igen adhat most embereket a közigazgatási hatóság.

Adományok. Jankó Ágostonné alispánné száz koronát adományozott a Misszió Egylet cipóműhelye részére. — Kónya Ferenc papucsos ugyancsak az egylet cipóműhelye részére átengedte 12 kilogramm talpról szóló utalványt.

A tóbai képviselőtestület ujjalakítása. A vármegye tegnapi közgyűlésén került tárgyalásra Tóba község autonómiajának ügye. A belügyminiszter a törvényhatósági bizottságnak a tóbai földeladásra vonatkozó határozatát megsemmisítette és utasításította a törvényhatóságot, hogy a község autonómiaját állítsa vissza. A képviselőtestületnek tagjainak választását a törvényhatósági bizottság 1918. évi március hó 8-ának d. e. 9 órájára tűzte ki.

A Szociális Misszió anyja- és csecsemővédelmi céljaira Mrksity Károly főrendező egy mulatság tiszta jövedelmét 256 koronát adott át. Jankó Ágostonné 100 koronát, Kövesi Emil ur szakértői díj címén neki megítelt 20 koronát. Egy szegény család segélyezésére dr. Vaszyt Endre 100 koronát adományozott. Mindezen nagylelkű adakozóknak ezúton fejezi ki hálás köszönését a Misszió Tarsulat elnöke.

Menakadályozott zsirt és szalonnacsempészet. A rendőrség emberei tegnap a vonatok indulásánál razziait tartottak és ez alkalommal több felvideki tót asszonytól és egy budapesti tisztviselő feleségétől a városban összevásárolt nagyobb mennyiségű zsirt, szalonnát kobzott el. Mindegyik legalább 25-30 kilós csomagot cipelt a batyujában. Budapesten és a felvideki városokban: Galgócson, Nyitrán, Komáromban valósággal híre ment már annak, hogy Nagybecskereken a maximális áron lehet vásárolni szalonnát és zsirt. Ezért napról-napra özönével jönnek a városba tót asszonyok, de sűrűn jönnek fővárosi nacsóságák is zsirt, szalonnát összevásárolni. Ezért a rendőrség figyelmezteti a henteseket és mézszárosokat, hogy zsirt, szalonnát csak helybelieknek adjanak el, idegennek csak szállítási igazolvány felmutatása mellett. A tegnap esetből kifolyólag öt asszony ellen indítottak kihágási eljárást.

A Városi Moziban ma A lidércnyomás című 4 felvonásos életkép kerül bemutatásra, a főszerpben a bájos Stella Herz-fal E. en kívül új háborus képek lesznek még bemutatva.

— **Boján a templomban.** Ujvidekről jelentik: A görög-keleti szerb vizkereszt napján a reggeli misét a *sajkásgyörgyei* szerb templomban *Zlokolica Zsarkó* görög-keleti szerb pap végezte. Misközben betoppant a templomba *Tieserics Ferenc* önkéntes, a sajkásgyörgyei elhunyt községi orvosnak a fia. A fiatal katonán mámoros fejjel ment a templomba, miután előzőleg egész éjjelen át dőszölt. A templomban nyugtalankodott, szidalmazta a szerbeket és egyre hangosabb mormogással nemtetszésének adott kifejezést. A nagyszámu ájtatos közönség rendkívül fehaborodott a hivatlan vendégnek e furcsa viselkedésén. Az egyik hívó, a közgyám rendelkezésére bocsátotta az önkéntest és figyelmeztette, hogyha nem halgat el, rendőrré megy, mire *Tieserics* a közgyámot miseközben a templom közepén *kétszer nyakonvágta*. Ezt észrevette a már miséző hatalmas erejű *Zlokolica* lelkész is, a misét azonnal félbeszakította, levette magáról a templomi ruhát, kijött az oltárból és a 29 esztendő, illuminált állapotban levő egyéves önkéntest megragadta és *kihajította a templomból*, agent provokátornak nevezvén. A kihajított önkéntes úgy találta, hogy becsületeben sérültek meg és újból be akart rohanni a templomba elégtételt szerezni magának, de a közönség nem engedte be, hanem néhányan a jelenlevők közül rávetettek magukat és alaposan elpüfölték. Amikor *Tieserics* magához tért a csendőrség jelent meg nála, amely tényvilálatot vett fel az ügyről és fejelentette őt a katonai hatóságnál.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Fegyházra itélt rokkant katoná.** A nagybecskereki kir. törvényszék büntető bírósága *Kovács Rókus* dr. elnöklésével tegnap tárgyalta *Petrovics Zsarkó* kumáni rokkant katoná bünygyét, amelyről két hónappal ezelőtt már hírt adott a „Torontal”. *Petrovics Zsarkó* a múlt év november 30-án Kumán községben fejszével agyonütött egy nyolcvankét éves aggasiánt: *Miók Miját*, azután öngyilkossági szándékából zsebkésével összeszurkálta magát. A rabkórházban azonban felgyógyult sérüléseiből és az ügyészség vádat emelt ellene szándékos emberölés büntetése címén. A tegnapi főtárgyaláson *Petrovics Zsarkó* előadta, hogy nagyon el volt keseredve, amikor elkövette a büncselekményt. *Miók Miját* a feleségével együtt ő azért tartotta, hogy majd ha az öreg meghal, reá hagyja ingóságait. Mikor a harctérről megvokkanva hazaérkezett, rokkantségelyét is átadta az öreg *Mióknak*, hogy szerezzen be rajta buzát, meg tüzelőanyagot. Az öreg azonban a pénzt más célokra fordította, sőt elakart költözni *Petrovics Zsarkó* házából. November 30-án azután összeszólközött *Miókkal*, a vita hevében azután felkapta a fejszét és azzal kétszer-háromszor fejbe vágta, de megölni nem akarta. Mikor tettének következményeit látta, hogy t. i. az öreg meghalt, öngyilkossági kísérletet követett el. A bíróság több tanút hallgatott ki, akik az esetet körülbelül egybehangzóan a vádlott valóságával adták elő. Délután 2 órakor hirdette ki az elnök az ítéletet, amely szerint *Petrovics Zsarkó* erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetéseért két esztendő fegyházra ítélték. *Czenger* dr. kir. ügyész megnyugodott az ítéletben, de megnyugodott az ítélt is és így az jogerős.

Huszonöt éves hadmentes fiatal ember bármily tisztviselői állást vállal január 31-ével.

Szíves ajánlatok „Biztos jövő” jellegére a kiadóhivatalba kéretnek. 98

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken

B. v. k. 506—1917. ügyszám.

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbíró 1917. évi Pk. 1975—19. számú végzése folytán néhai özv. *Jároly Mihályné* sz. *Dékány Etelka* nagybecskereki volt lakos hagyatékai ügyében az 1917. évi május hó 11-én felvett hagyatékai leltár 27—72. t. a. és *Egerer János* lakásán 10—62. tétel alatt felvett és 1125 K 70 fillérre becsült hagyatékai ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken *Deák Ferenc* utca 11. házszám alatt *Egerer János* ur lakásán leendő megtartására határidőül: 1918. évi február hó 1. (első) napjának d. e. 10 órája kitézetik az 1917. évi Pk. 1975—19. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: Ruhaneműek, butorok, edények stb.

Nagybecskereken, 1918. évi január hó 2-ik napján.

Kiss, kir. bírósági végrehajtó.

19—1917. b. v. sz.

89—1.1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 1902. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíró Pk. 113—1917/3. számú végzése által *Szegedi Ke* eskedelmi és Iparbank végrehajtó javára melencei 1143. h. sz. a. lakos ellen 2500 K tőke, ennek 1914. évi október hó 1. napjától számítandó 6 %-os kamatai s eddig összesen 282 K 94 f. perköltés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2100 koronára becsült lovak és kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandak.

Mely árverésnek a Pk. 113—1917/3. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis *Melenczén* alperes lakásán, vagy a község házában leendő eszközzésére 1918. évi február hó 8-ik (nyolcadik) napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Törökbecsén, 1918. évi január hó 11. napján.

Rankovits István
kir. bír. végrehajtó.

Versecz thjf. város rendőrkapitánysága.

109—1918. rk. kig.

82—2.2

Vásár-hirdetmény.

A verseczi „Gyertyaszentelő Boidogasszony” országos vásár a m. kir. miniszterium 1933—916. eln. számú rendelkezésének 2. §-a értelmében nem a rendelkezés között, hanem 1918. január hó 27-én és pedig állat- és kirakóvásár egy és ugyanazon napon fog megtartatni.

Marhát csak nappal és pedig reggeli 6 órától este 5 óráig szabad felhajtani.

Kereskedők és iparosok kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni és kívánatra felmutatni és különösen figyelmeztetem a közönséget, hogy a kocsik elé fogott lovak és szarvasmarhák is szabályszerű marhalevelekkel látandók el, mert marhalevél nélkül a vásártérre kocsik elé fogott állatok bebocsátatni nem fognak.

Az olajgyárhoz közel

2 szoba, konyha és mellék-helyiségekkel álló

butorozott lakás

kerestetik.

96

Cim a kiadóban.

Malomipari és Áruforgalmi R.-t.

Budapest, V., Gizella-tér 3.

Sürgőnycim: Malombank.

Telefonszám 134—94.

67

Konyhakerti magvakat

míg a készlet tart

napi áron szállítunk.

A nagy maghiányra való tekintettel, rendelések csak a beérkezés sorrendjében vehetők figyelembe.

Csirképességért, tisztaságért szavatolunk.

Helybeli nagyobb vállalatokhoz kerestetik

egy-két tisztviselő vagy tisztviselőnő

Ajánlatok kéretnek

Részvénytársaság címre a kiadóba.

97

Viszketegséget, sümört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti Borna zsír, mince szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccos Dr. Flesch-féle kérjünk. Próbátégely 230 K, nagy légegy 4 K, csatlódi légegy 11 K. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető. Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszerár Győr.

Nyomdászlanoncui

legalább két köznevelő iskolát jó eredménnyel végzett fő nevelő tanárként azonnali felvételük

lapunk nyomdájában.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.